

Postanowienie z dnia 5 sierpnia 2009 r.

II UZ 28/09

Sprawa o wysokość wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego jest sprawą o prawo majątkowe, wobec czego o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia, stanowiąca różnicę pomiędzy wysokością kapitału początkowego ustaloną zaskarżoną decyzją organu rentowego a wysokością wskazaną przez skarżącego.

Przewodniczący SSN Roman Kuczyński (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Bogusław Cudowski, Katarzyna Gonera.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 5 sierpnia 2009 r. sprawy z wniosku Tomasza Z. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w S. o kapitał początkowy, na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16 kwietnia 2009 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Słupsku wyrokiem z dnia 17 października 2007 r. sprostowanym postanowieniem z dnia 7 stycznia 2008 r. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w S. z dnia 21 lutego 2007 r. w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do ustalenia ubezpieczonemu Tomaszowi Z. kapitału początkowego przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 116,81 i zasądził od ZUS Oddział w S. na rzecz Tomasza Z. kwotę 360 zł tytułem kosztów procesu.

Od powyższego wyroku obie strony złożyły apelację. Pełnomocnik powoda wnosił o: 1) zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie ubezpieczonemu kapitału początkowego na podstawie wskaźnika jego wysokości 123,04% lub większego, ewentualnie 2) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego

rozpoznania, 3) zasądzenie 750 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 720 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w obu instancjach.

Natomiast Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia odwołania, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku po rozpoznaniu apelacji wyrokiem z dnia 5 listopada 2008 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił odwołanie oraz oddalił apelację Tomasza Z..

W dniu 4 marca 2009 r. do Sądu Apelacyjnego wpłynęła skarga kasacyjna pełnomocnika Tomasza Z., której braki formalne zostały uzupełnione pismem procesowym z dnia 3 kwietnia 2009 r., a mianowicie uzasadniony został wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, określona została wartość przedmiotu zaskarżenia (18.000 zł) oraz dostarczono dwa odpisy skargi kasacyjnej.

Postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2009 r. Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny stwierdził, że stosownie do art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna nie przysługuje w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Rozpatrywana sprawa jest sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych. Nie należy jednak do spraw, o których mowa w art. 398² § 2 zdanie drugie k.p.c. Jej przedmiot bowiem nie jest przyznanie lub wstrzymanie emerytury, lecz wysokość kapitału początkowego. O dopuszczalności skargi kasacyjnej decydować będzie wartość przedmiotu zaskarżenia, którą stanowić będzie różnica pomiędzy wysokością kapitału początkowego ustaloną w decyzji organu rentowego z dnia 21 lutego 2007 r., a wysokością kapitału początkowego ustaloną zgodnie z żądaniem skargi kasacyjnej. Apelujący Tomasz Z. wnosił o ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na 123,04%, a więc wyższego od ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o 14,72%. Tym samym wartość przedmiotu zaskarżenia ustalona w sposób przewidziany w art. 19 i nast. k.p.c. powodowała, że w niniejszej sprawie przedmiot zaskarżenia stanowiący różnicę pomiędzy wysokością kapitału początkowego wyliczoną przez ZUS, a dochodzoną przez ubezpieczonego

nie przekraczał 100.000 zł. Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny odrzucił tę skargę jako niedopuszczalną.

Zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego wniósł ubezpieczony wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem postępowania z odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego z dnia 21 lutego 2007 r. zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z dnia 5 listopada 2008 r. było ustalenie kapitału początkowego. Na podstawie art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Nie ulega wątpliwości, że rozpatrywana sprawa z uwagi na jej przedmiot - o ustalenie kapitału początkowego - jest sprawą o prawa majątkowe, w której o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia. „Kapitał początkowy” jest bowiem prawem majątkowym, a z jego ustaleniem związana jest wartość materialna, która będzie przysługiwać uprawnionemu podmiotowi. Sprawa o ustalenie kapitału początkowego nie jest sprawą o przyznanie ani o wstrzymanie emerytury lub renty, ani też sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, w których skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Wynika to z literalnego brzmienia przepisu art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c. W przepisie tym został bowiem wyraźnie określony zakres spraw, w których skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Wskazany przepis został wprowadzony później niż uregulowania o kapitale początkowym zawarte w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.). Gdyby intencją ustawodawcy było wprowadzenie dopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawach o ustalenie kapitału początkowego niezależnie od

wartości przedmiotu zaskarżenia, to takie uregulowanie znalazłoby się bez wątpienia w treści przepisu art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.

W niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny w Gdańsku ustalił, zgodnie z art. 25 k.p.c. wartość przedmiotu zaskarżenia, którą stanowiła różnica wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalona przez organ rentowy w wysokości 108,32%, a wnioskowaną przez skarżącego w wysokości 123,04%.

Mając na uwadze, że kapitał początkowy ustalony w przedmiotowej decyzji organu rentowego wynosił 26.444,77 zł, to różnica wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosząca 14,72% nie daje kwoty równej lub przewyższającej 10.000 zł.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 394¹ § 3 i art. 398¹⁴ k.p.c.

=====